

## СТАНОВИЩЕ

за дисертационен труд на тема: **„РЕФЛЕКСИВЕН МОДЕЛ НА УЧИТЕЛЯ ЗА СОЦИОКУЛТУРНА КОМПЕТЕНТНОСТ ”**

- **за присъждане на образователна и научна степен „доктор “**

**на Петър Карамфилов Зарев** – редовен докторант по професионално направление 3.1 : „Социология, антропология и науки за културата“ към СУ „Св. Климент Охридски“ – Исторически факултет

- Научен ръководител : **проф. д-р Ирина Колева**

Изготвил становището : Ирина Колева Колева, проф. д-р -СУ „Св. Климент Охридски”- Исторически факултет, катедра „Етнология“ ., e-mail:[kolevairina@abv.bg](mailto:kolevairina@abv.bg)

### ❖ *Общо представяне на процедурата и дисертанта*

Петър Зарев е представил необходимите документи, свързани с процедурата за защита на дисертационния си труд. Дисертационният пакет отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и правилника за прилагане на ЗРАС, както и правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности на СУ „Св. Климент Охридски“.

Във формален план дисертационният труд съдържа: увод, четири глави, изводи и заключение, литература и приложения. Дисертационният труд е с обем 302 страници, от които 229 страници академичен текст и 82 страници приложения. Списък на 75 респонденти и приложения в електронен вид в размер на 841 МВ (882 827 264 bytes) 218 Files, 25 Folders. Използваната литература включва 140 заглавия, от които 118 източници на кирилица и 22 на латиница. Базисната библиография включва 142 заглавия на латиница и 150 заглавия на кирилица, и 43 електронни траектории.

**Петър Карамфилов Зарев** е редовен докторант към катедра «Етнология» - Исторически факултет.

След отчисляването си, той работи, като зам. директор на Център за квалификация на педагогически специалисти – МОН.

Член е на управителния съвет на сдружение с нестопанска цел в обществена полза „Асоциация Образователно лидерство“/ 2015 и да сега

Работил е в системата на МОН , като зам. директор на НИОКСО (Национален институт за обучение и квалификация в системата на образованието) - 20/05/2010 - 27/11/2013, медиен експерт в Българска медийна коалиция, 2005 - 2008

Експерт консултант в МРРБ, 2008 – 2010, Експерт-консултант към Национален Институт за Обучение на Директори към МОМН , главен-експерт : организация и управление на електронни ресурси – към Национален Институт за Обучение на Директори МОМН и други позиции, свързани с образованието.

П. Зарев притежава две специализации в чужбина по профила на дисертационният труд.

#### ❖ *Актуалност на тематиката*

В съдържателен план представеният за защита дисертационен труд е в областта на социалната рефлексивна антропология. Това, от своя страна е доказателство за иновативният професионален маркер на дисертанта.

Докторантът е приемник на научната и емпирична школа на рефлексивният подход в сферата на научните антропологични изследвания.

Избраната тема от П. Зарев е актуална и значима, предвид на ценностно-ориентираните проблеми в българското образование и приложението на закона за предучилищното и училищното образование./ 2016/.

#### ❖ *Познаване на проблема*

Докторант П.Зарев притежава необходимият опит от проектна, организационна и управленска дейност в сферата на държавния сектор на национално и транснационално равнище.

Предвид на неговата квалификация в докторантското училище на СУ „Св. Климент Охридски“ и отличната оценка по време на докторантската програма утвърждавам, че докторант П. Зарев е един изграден задълбочен изследовател .

Теоретичният анализ е извършен от докторанта задълбочено с преход към дискусия във всяка теоретична глава на дисертационният труд.

#### ❖ *Методология на изследването*

Методологията, представена в дисертационния труд, е изградена върху етнопсихологически и етнапедагогически подходи в областта на социалната рефлексивна антропология, с фокус – рефлексивният подход. Акцентът в дисертационния труд е върху личната рефлексивна техника на П. Зарев.

Впечатляващо в експерименталната програма е извършването от докторанта на класически етнопсихологически експеримент с неговите три етапа: констатиращ,

формиращ и контролен.. Това доказва неговата интерперсонална компетентност и интелигентност в план – методика и методология на научното изследване .

❖ ***Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите***

***Дисертационния труд, включва:***

Емпирико-теоретично етнопсихологическо изследване, като част (срез) от инициатива на МОН за „Обучение на педагогически специалисти за формиране на знания, умения и компетентности за работа в интеркултурна среда“ по проект BG051PO001-3.1.03-0001 „Квалификация на педагогическите специалисти“.

Чрез него са предадени и усвоени ключови умения и компетентности за решаване на образователните проблеми на малцинствените общности чрез познаване на социалните и етнокултурните им специфики

П. Зарев притежава научно- изследователска компетентност, което е достатъчно основание за придобиване на образователната и научна степен „доктор“.

Дисертационният труд в парадигматично и семантично отношение отговаря на изискванията за присъждане на образователната и научна степен „доктор “. Той е с характеристики на **научно – приложно изследване**.

 ***Основните приноси са разгърнати в :***

➤ ***Научно - теоретичен план :***

- Разработен и апробиран е оригинален рефлексивен емпирико-теоретичен модел за социокултурна компетентност на учителя в системата на българското образование (спрямо закона за предучилищното и училищното образование / МОН/ и съпътстващите го държавни образователни стандарти – 2016).
- Представен е оригинален модел на **лична рефлексивна етнопсихологическа технология и техника** (в личностен аспект на дидактическата рефлексия).
- Разработени и апробирани са етнопедагогически показатели за социокултурна компетентност на учителя.

➤ ***Изследователски / емпиричен/ план:***

- Разработена и апробирана е етнопсихологическа емпирико-теоретичната парадигма на рефлексивен модел в системата на образователно взаимодействие, спрямо социокултурната компетентност на учителя (в българското образователно пространство).
- Разработена е серия от оригинални **типови рефлексивни задачи** за формиране на социокултурна компетентност на учителя.

- Разработен и апробиран е вариант на диагностичен срез, спрямо резултатите от проведено рефлексивно обучение с учители в условията на интеркултурна образователна среда .
- Представен е вариант на примерен емпирико- теоретичен модел за мониторинг, спрямо качествени и количествени показатели за социокултурна компетентност на учителя. / по Закона за предучилищното и училищното образование (2016) и съпътстващите го държавни образователни стандарти./

#### ❖ *Преценка на публикациите и личния принос на дисертанта*

**Петър Карамфилов Зарев** е автор на четири публикации по темата на дисертационният труд и три публикации, с изнесени изследователски резултати от експерименталната програма. Публикациите са в престижни издания на СУ „Св. Климент Охридски“, дирекция „Аз – Буки“ – МОН и две на международни конференции по етнопсихология и социална антропология., както и на национални образователни форуми.

Личният принос на автора е безспорен. Той е изследовател с оригинален почерк и оригиналност на научните идеи и парадигми. П. Зарев е знакова личност в българското образователно пространство.

Дисертационният труд е собствено научно изследване, което представя Петър Зарев, като учен с тъждествено на извършеното изследване ценностно - ориентирано поведение – доказателство за неговата социокултурна и емоционална интелигентност.

#### ❖ *Автореферат*

Авторефератът представя основните научни парадигми, тези и концептуални изводи на извършеното дисертационно изследване. Той отразява от формално и съдържателно гледище пълния текст на докторската дисертация.

#### ❖ *Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати*

Препоръчвам издаването на труда и неговото популяризиране в национален и транс национален контекст.

#### ❖ **ЗАКЛЮЧЕНИЕ**

Дисертационният труд на **Петър Карамфилов Зарев**, неговите научни приноси, представени чрез публикациите по докторската дисертация, отговарят на областта и професионалното направление за присъждане на образователната и научна степен: „Доктор“.

*Научната и образователна дейност на кандидата , както и постигнатите от него изследователски резултати ми дават основание **убедено да препоръчам на***

*уважаемото научно жури да гласува на **Петър Карамфилов Зарев** присъждане на образователната и научна степен „Доктор “ по професионално направление -3.1.: „Социология, антропология и науки за културата”*

30. 07. 2017 г.

Гр. София

Изготвил становището:

(Ирина Колева Колева, проф. д-р)